

החינוך הרוחני, ב-ה' הידיעה

בתחילת אפריל של השנה קיבלתי את לידי מאמר שנכתב על ידי גלעד גולדשמיט. המאמר מציג את חינוך ולדורף כחינוך רוחני, כדרך חינוכית אשר מפתחת את האספקטים הרוחניים של הילד כיישנות אנושית מתפתחת. אין כאן כל חדש למי שמכיר את חינוך ולדורף, אפילו להדיוט כמוני; עם זאת, משהו במאמר של גולדשמיט הצליח לזקק דברים שעד עכשיו היו בין השורות, עד כדי כך שהכותרת שלו (אותה לא היה מוכן גלעד לשנות - ובצדק), הפכה בעיניי לשלט ניאון: חינוך ולדורף - חינוך רוחני. ואם אני הייתי יכול אפילו להדגיש אותה עוד יותר הייתי אומר: חינוך ולדורף - החינוך הרוחני, בה' הידיעה. בהקשר הזה, אין דומה לו.

עם זאת, בתוך מאמרו של גולדשמיט מקופלת אזהרה, אליה הוא מתייחס בנגיעה קלה כשהוא אומר: "מתכונים והוראות תפקידים רק לסייע בהיווצרות של מעשה חינוכי חי, הווה אומר: להיפתח להשראה רוחנית ולמפגש אנושי, ולא לסגור ולכוון את המורים". גולדשמיט מדגיש את חשיבות המעשה החינוכי במהות הבנת האדם מתוך התפיסה האנתרופוסופית כפי שהיא משתקפת בספרו של שטיינר "ידע האדם". התמקדות במהות שמאפשרת לחמוק משתי הסכנות הגדולות שמרחפות מעל הרוח: התקבעות והיתפסות לכללים נורמות או מסורות מצד אחד, ומצד שני, היסחפות אחרי אופנות חולפות, ריקות ושיקריות.

וכך, מהרגע הראשון שנתקלתי בו, היה לי ברור שהמאמר של גולדשמיט צריך להיות המאמר המרכזי בתוך גיליון שלם, גיליון אשר שם לעצמו למטרה למתוח את גבולות השיח הנהוג בהקשר לחינוך ולדורף, ולו במעט. גיליון זה יוצא מגבולות בית הספר אל עבר מרחבים אחרים. מחציתם של המרחבים שהגיליון הזה יסייר בהם הם גשמיים: חינוך ולדורף בבית (עמוד 9), או חינוך ולדורף לאלה שלא התקבלו לבית ספר ולדורף (עמודים 27 - 24), או תמונת מצב של חינוך ולדורף בחוץ לארץ (עמוד 7). ואילו מחציתם הם מופשטים: כמו שתראו בניסיון לדמיין שם אחר לחינוך ולדורף (עמודים 20 - 21), או בקשר שמציב ד"ר מוטי לוי בין הבחירות החינוכיות של ההורים להפרעות הקשב של הילדים (עמודים 44 - 41), או בראיון עם תמר חביב אשר מתמקד בסוגיית גיל ההתבגרות, גיל אשר עומד בסימן היציאה לעולם (עמודים 40 - 38), וכאמור במאמר החשוב של גלעד גולדשמיט (עמודים 34 - 28), מאמר אשר שם את האצבע על מהותו של חינוך ולדורף, מעבר לכל צורה ותבנית, מעבר למוכר ולבטוח, לחמים והנוח - לא רק בבית ספרנו.

אני מאחל לכם קריאה מאתגרת וחדורת מחשבה.

נימרוד סמילנסקי פרידמן

חֶפֶשׁ בְּתוֹךְ עֲצָמָךְ
וְתִמְצָא אֶת הָעוֹלָם
חֶפֶשׁ בְּמִרְחָבֵי תַבָּל
וְתִמְצָא אֶת עֲצָמָךְ
שִׁים לֵב
לְפַעֲיֵמַת הַמְטָטְלֵת
בֵּין הָעֲצָמִי לְעוֹלָם
וּלְךָ תִּגְלֶה עֲצָמָה
יְשׁוֹת אָדָם עוֹלָם
יְשׁוֹת עוֹלָם אָדָם

רודולף שטיינר

מדורים

בחציית הגשר	5
5 שאלות עם סטפני אלון	15
שיחת היום אל תקרא לי ולדורף	18
הולך נגד הרוח דודו בן זקן	20
רוח גבית לייזה רוזנברג	22
אוכל טוב יוטקה הרשטיין	50
זוגיות הרמונית איריס סובינסקי	51
יזמות נועם שרון	54
נפלאות הדבורה הילמר קונמן	56
הורות לגיל הרך מירי מתתיה	58
נקישה אגדית גבע ששון	60
מתוך אדם צעיר	62